

PERSDOSSIER

TRAINXHALE

MUSEUM

3 DECEMBER 2019

Collection internationale du Cr eam, R egion wallonne

PERSDOSSIER

December 3, 2019

HET TRINKHALL MUSEUM

Trinkhall, dat erkend wordt als museum door de Federatie Wallonië-Brussel en voordien bekend was onder de naam MADmusée, opent haar deuren op 19 maart 2020 in haar gloednieuw gebouw in het Avroy park in Luik. Het neemt een belangrijke plek in binnen het culturele landschap van Luik en wil talrijke samenwerkingen ontwikkelen met de verschillende actoren van het artistieke, sociale en culturele landschap van de stad en daarbuiten. Het project van rehabilitatie en uitbreiding van het gebouw wordt ondersteund door de Stad Luik en de vzw Créahm die, sinds veertig jaar, binnen een benadering die zeer vernieuwend en geëngageerd is, de artistieke uitdrukking verdedigt van mensen met een mentale handicap. Trinkhall Museum geniet eveneens de steun van de Federatie Wallonië-Brussel (culturele infrastructuur & erfgoed).

LE CREAHM, REGION WALLONNE

Créahm, dat in 1979 in Luik werd opgericht door Luc Boulangé, is een vereniging die kunstvormen wil tonen en stimuleren van mensen met een mentale handicap. Om dit te doen heeft Créahm workshops georganiseerd die worden geleid door kunstenaars. Zo schrijft het project zich in binnen een artistiek en niet een therapeutisch kader. De originaliteit en het belang van deze benadering, vanuit een artistiek maar ook een sociaal en politiek perspectief, blijft tegenwoordig nog steeds een van de doelstellingen van Créahm. De structuren die er vervolgens uit zijn ontstaan, het dagcentrum Créahm Liège (1994), het Centre d'Art Différencié (1998) dat MADmusée (2003) is geworden, vormen, samen met de workshops, wat we « Grand Créahm » noemen en komen uit hetzelfde project voort. Het Trinkhall Museum, dat het MADmusée vervangt, schrijft zich in binnen hetzelfde perspectief.

EEN NIEUWE MUSEALE POLITIEKY

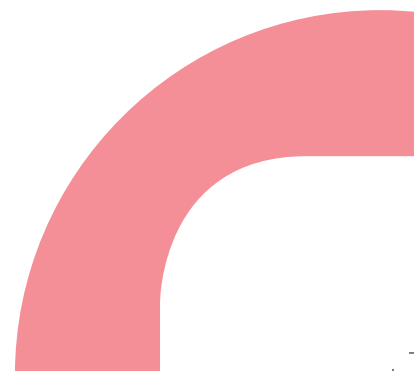
Zoals in het verleden ontwikkelt en herziet het museum haar rijke collectie: de stukken komen uit heel de wereld. Het zijn haast drieduizend werken die voornamelijk gerealiseerd werden door mensen met een mentale handicap. Maar voortaan met een museaal project dat volledig hernieuwd is: de notie van 'arts situés' geeft het museum haar nieuwe identiteit. Het toont de bijzonderheid van Trinkhall in het landschap van hedendaagse kunst en bepaalt ook haar programma van tentoonstellingen, onderzoek en mediatie. Het omvat, zonder zich te laten beperken, de uitdrukkingvormen in verband met een mentale handicap en de ervaringen die erbij horen, onder andere binnen het kader van workshops die sinds een veertigtal jaar over heel de wereld plaatsvinden.

In die hoedanigheid blijven de banden die het museum onderhoudt met de workshops van Créahm zeer nauw. Maar de registers die de collectie van Trinkhall en de historische ervaring van de workshops mogelijk maken, gaan veel verder dan louter het domein van de mentale handicap. Ze gaan over de eigenlijke vraag van de artistieke creatie en de relaties met de maatschappij, de wereld en elk van ons. Trinkhall is een museum voor hedendaagse kunst waarvan de politiek wordt ondersteund door de ervaring in de workshops.

ARTS SITUÉS

De notie van arts situés bepaalt de museale politiek van Trinkhall. Ze kijkt naar het kunstwerk in de globaliteit van haar proces, het geheel van de relaties die het werk aangaat met haar omgeving, zowel wat betreft de omstandigheden van haar realisatie als de condities – sociaal, esthetisch en cultureel – van haar receptie. Sinds het ontstaan en de bevestiging van de avant-gardes, aan het begin van de XXe eeuw, blijven « outsider art » - arts des fous, arts primitifs, arts bruts – het bewijs leveren van hun situatie, bijzonder en vasthoudend aan de processen van het maken tot kunst die hun legitimiteit en zichtbaarheid verlenen in de « kunstwereld ». Outsider kunst vormt, door de effecten van de grenzen die steeds worden verlegd, een ideaal onderzoeksveld om te begrijpen hoe elke artistieke vorm zich inschrijft binnen de complexe dynamiek van de situatie.

De collectie van het museum Trinkhall, voornamelijk samengesteld uit werken die werden gerealiseerd door mensen met een mentale handicap in de context van hun atelier, biedt een zeer rijk voorbeeld van situation, zowel wat betreft de collectieve tools die verbonden zijn aan de creatie in het atelier, als wat betreft de bijzondere psychische tools van kunstenaars met een mentale handicap. De notie van arts situés is dan ook een adequaat instrument om na te denken over de relatie tussen kunst en mentale handicap en de museale politiek van Trinkhall, door elke vorm van reductie of stigmatisering te vermijden die, al te vaak, worden toegepast op dit soort kunst.

KUNST EN MENTALE HANDICAP

Door elke vorm van stigmatisering uit te sluiten over een mentale handicap, brengt de notie van arts situés volledig recht aan de rijkdom, diversiteit en uitzonderlijke interesse van de collectie van het museum. Door de kwestie van de creatie en receptie op de voorgrond te plaatsen, alsook die van de omgeving, maakt ze de esthetische kracht en maatschappelijke of politieke betekenis van de werken duidelijk. Door aan te sluiten bij de bijzonderheid van de atelierpraktijk, verlaat ze de categorieën van genre of stijl ten voordele van een levendig begrip van de werken.

DE COLLECTIE ZIEN EN BEGRIJPEN

Dat is het principe dat de identiteit en taak van Trinkhall leidt: niet alleen kijken naar de collectie met de ogen van de kunstwereld, maar de kunstwereld even goed zien door de ogen van de collectie.

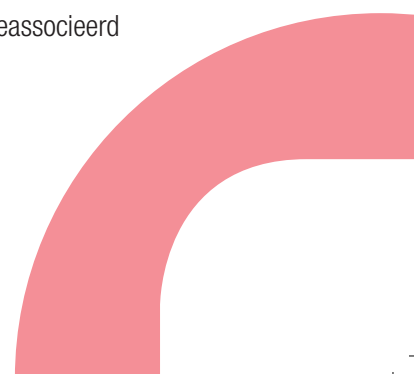
Een principe dat uitnodigt om de activiteiten van het nieuwe museum aan te wenden in drie complementaire richtingen:

- de collectie verzorgen, in de eerste plaats, ze bewaren, verrijken, bestuderen en verspreiden;
- ze vervolgens inschrijven binnen het bredere landschap van « kunst op de grens van kunst » of « outsider art » waarvan de erfenis en aanwezigheid binnen de hedendaagse kunst zorgt voor een belangrijk fenomeen;
- ze uiteindelijk gebruiken, ten voordele van onderzoek en een vernieuwd begrip van de algemene omstandigheden van de artistieke uitdrukking.

KUNST EN MAATSCHAPPIJ

Het programma van 'arts situés', zoals ontwikkeld door Trinkhall, berust op een eenvoudige lezing van elementen die onze collectie bepalen: « kunstwerken die zijn gerealiseerd door mensen met een mentale handicap binnen de context van een atelier »:

- het gaat wel degelijk om kunstwerken. Maar de bijzondere situatie van de werken in de collectie, op de grens van de kunstwereld, ondermijnt de evidenties, overtuigingen en vooroordelen en brengt zo de vragen opnieuw tot leven, van de meest eenvoudige over de meest complexe, wat betreft de aard, middelen en functie van kunst. Van de relatieve marge waar ze zich bevindt is de collectie van Trinkhall een ideale observatiepost voor de kunstwereld.
- De kunstenaars die vertegenwoordigd zijn in de collecties zijn voornamelijk mensen met een mentale handicap. Maar de rijkdom en buitengewone diversiteit van hun werk laat het niet toe om a priori algemene kenmerken vast te leggen, niet wat betreft genre, noch stijl die kan geassocieerd

worden met een mentale handicap. Noch de handicap, noch de mentale ziekte leiden tot specifieke uitdrukkingvormen. Wat betreft de collectie is het enige pertinente kenmerk dat van de situatie: die van de individuele of maatschappelijke kwetsbaarheid van de auteurs. Ze maakt het mogelijk om, voor een belangrijk deel, de uitdrukkingsmiddelen te identificeren en begrijpen die worden gebruikt in de productie van mensen met een mentale handicap. Ze verwijst bovendien naar het veel algemenere thema van de kwetsbaarheid en een soort afstand die elke vorm van artistieke uitdrukking ondersteunt.

- Het principe van kwetsbaarheid staat centraal binnen de werking tijdens de workshops. Door een bijzondere omgeving te creëren worden individuele uitdrukkingvormen geopend door de complexe band tussen de gehandicapte kunstenaars en hun animatoren, die zelf kunstenaar van beroep of roeping zijn. De werking in een workshop zorgt ook voor een collectief. Ze maakt een algemene dimensie duidelijk van artistieke expressie die normaal verborgen wordt door het culturele cliché van almacht van de individuele maker. Door bovendien een expressiewereld op te bouwen vanuit kwetsbare situaties, ondersteunt die de fundamenten en redenen van een maatschappij die echt democratisch is.

ONDERZOEK EN MEDIATIE

Het project van Trinkhall, opgezet rond de notie van arts situés, is onlosmakelijk artistiek, sociaal en politiek. Ze laat de bijzonderheid van de collectie toe en de ervaring van de workshops om de artistieke uitdrukking te beoefenen in de relaties die ze onderhoudt met de maatschappij, cultuur en geschiedenis, voorbij de normen en waarden van de kunstwereld, voorbij de stereotypen van een cultuur die beweert geglobaliseerd te zijn. In haar eigenlijke plek, die zelf « gesitueerd » is, en geëngageerd bij kunstenaars met een mentale handicap, bekommerd om de tools die de uitdrukking van kwetsbare en marginale werelden mogelijk maken, bezorgd om grenzen te openen en voor de vrijheid van kunst, is Trinkhall een kritisch laboratorium en een tool voor emancipatie. Het wil zo verschillende soorten publiek ontmoeten via een open en participatieve benadering. Trinkhall is een plek voor debat en onderzoek, waar de aandacht steeds gaat naar ontmoetingen met het werk, emoties, ideeën en het publiek. In december 2019 vindt een internationaal colloquium plaats dat in Cité Miroir historici, filosofen, antropologen, psychologen, acteurs uit de kunstwereld en animatoren van de workshops verenigt rond een vrije reflectie. Tijdens de opening van het museum worden ook een aantal publicaties gelanceerd, ware manifesten voor de art situés die uitnodigen tot nadenken en dromen.

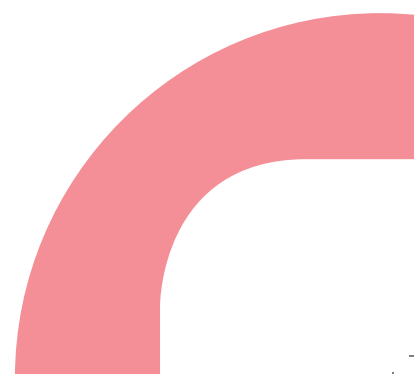

THE SEASONS OF THE TRINKHALL MUSEUM

The activities of the Trinkhall are organised around annual themes. By encouraging dialogue, experience and confrontation, these will make it possible to develop and renew very flexibly, from season to season, the project of the situated arts. The Trinkhall is a place of life, emotion and thought open to the city and the world, a place of emulation where the need for art and its multiple dimensions are felt. Exhibitions, workshop productions, publications, artist residencies, talks, concerts, screenings, shows or performances mark the seasons of the Trinkhall and weave, at the beginning of the collection, a rich and lasting network of partnerships with museums, cultural institutions, artists, writers and researchers. At the heart of the museum, the thematic exhibition that opens each season is a focus of radiation, the support point from which the museum's activities and most of its collaborations are conceived.

GEZICHTEN/GRENZEN

Het eerste seizoen van Trinkhall is gewijd aan het thema 'gezichten'. De collectie biedt er een ongelofelijk diverse illustratie van. Alsof men zich gedurende veertig jaar in de schuilplaats van zijn atelier vrij kon uitdrukken over de kwestie van identiteit. De beelden en sculpturen van de collectie lijken de hele kunstgeschiedenis te doorkruisen, sinds het begin tot vandaag. De gezichten in de collectie overschrijden de grenzen van de identiteit. Ze worden uitgewist, ontdebelen, vermenigvuldigen zich. Het zijn getuigen van een fragiel en gefragmenteerd bestaan, ongerust of zegevierend, meegesleept door de beweging van waar ze zich bevinden. Wat is een gezicht? Wat betekent zichzelf zijn? Binnen het museum gaan de gezichten in de collectie – van Inès Andouche, Antonio Brizzolari, Mawuena Kattah, Pascale Vincke en zoveel anderen – een dialoog aan met een schedel uit Nieuw-Guinea, een zelfportret van Rembrandt, een geknutselde figuur van Louis Pons, een lithografie van Bengt Lindström of James Ensor... We hebben eveneens hedendaagse kunstenaars uitgenodigd die door beelden de vragen hernemen die hun worden gesteld door de gezichten van de collectie. Thomas Chable, Hélène Tilman, Anne de Gelas, Dany Danino of Yvon Vandycke maken interventies op de muren van het museum door elk een werk voor te stellen dat gaat over de thematiek van het gezicht. De producties van Créahm tenslotte, die speciaal voor de opening van het museum worden uitgevoerd, komen uit levendige wijze voort uit de atelierpraktijk. De tentoonstelling « *visages/frontières* » is een machine om de thematiek van het gezicht te ervaren, beleven en bedenken

DE MONOGRAFIEËN

Op het gelijkvloers van het Trinkhall is een zaal voorbehouden voor « monografieën » : solotentoonstellingen die, elke zes maanden, een kunstenaar voorstellen die de workshops volgt, in België of in het buitenland. Trinkhall staat ten dienste van de workshops en expressievormen die er plaatsvinden. De drie eerste monografieën tonen werk van kunstenaars uit een aantal belangrijke workshops – La Pommeraië (Beloeil), La S Grand atelier (Vielsam) en Créahm-Brussel -, waarmee Trinkhall goede relaties onderhoudt. De eerste monografie is gewijd aan Jean-Michel Wuilbeaux, een kunstenaar uit Valenciennes, resident van Pommeraië waar hij sinds een dertigtal jaar werkt aan een uitzonderlijk oeuvre. De woorden van Jean-Michel Wuilbeaux zijn volledig vrij en trekken zich niets aan van vooropgestelde ideeën. De opening van het museum geeft zijn werk alle aandacht, ook dankzij een lezing van Thierry Devillers, begeleid door de muziek van Steve Houben en Stephan Pougin. Vervolgens verwelkomt de monografische zaal het werk van Pierre de Peet (vanaf oktober 2020) en Adolfo Avril (vanaf maart 2021).

Visages/Frontières

À tout n'a rien gagner - Jean-Michel Wuilbeaux

Trinkhall Museum

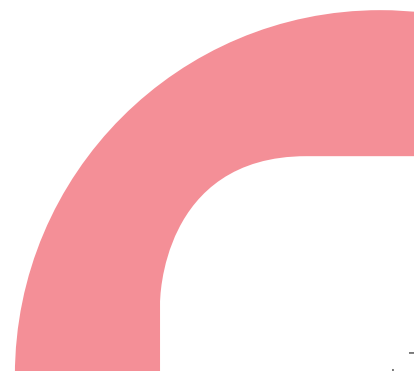
21.03 > 30.08.2020

Parc d'Avroy
4000 Liège – Belgique
info@trinkhall.museum
www.trinkhallmuseum.be

dinsdag > zondag van 10u tot 18u

Gesloten op maandag. Elke eerste zondag van de maand gratis toegang.

PARTNERTENTOONSTELLINGEN

De kunstenaars die worden uitgenodigd om een dialoog aan te gaan met de beelden uit de collectie tonen eveneens werk op tentoonstellingen - solotentoonstellingen deze maal - in verschillende plekken die, rond Trinkhall, voor een netwerk van partners zorgen: La Boverie, le Théâtre de Liège, la Société Libre d'Émulation, la Cité Miroir, la Galerie Quai 4 of het Centre wallon d'art contemporain La Châtaigneraie. Bovendien vindt er in het Curtius museum een tentoonstelling plaats met als titel « Génies du lieu ». Die expo gaat niet alleen over het nieuwe gebouw van Trinkhall, maar ook die haar zijn voorafgegaan, de banden die werden gesmeed, hun geschiedenis, haar verloop van het einde van de XIXe eeuw tot vandaag, waardoor het museum kon worden bedacht, een plek voor arts situés. Twee Luikse musea – La Boverie en museum Wittert – verwelkomen ook nog tentoonstellingen die, aan de hand van hun eigen collecties, over het thema van het gezicht gaan. Het gaat om schilderijen van James Ensor en Pablo Picasso, gravures van Dürer, Alechinsky of Goya, die worden gecombineerd met enkele stukken uit Trinkhall, en zo eigenlijk de benadering van het museum omkeren. De partnertentoonstellingen creëren, wat dan ook hun thema mag zijn, nieuwe parcours van emotie en betekenis.

Un visage de lignes... Intermède

Anne de Gelas - Foto's

Centre wallon d'art contemporain – La Châtaigneraie

Voor deze tentoonstelling stelt de kunstenaar een fase voor van het werk waar ze mee bezig is :

Un visage de lignes.

15.02.2020 > 29.03.2020

Vernissage 14 februari 2020 om 18u30

Chaussée de Ramioul 19
4400 Flémalle

Van 14 tot 18u behalve op dinsdag van 14 tot 17u of op afspraak. Gratis toegang.

Gesloten op maandag, donderdag en feestdagen.

<https://cwac.be/>

Des jours

Thomas Chable - Foto's

Galerie Quai 4

Galerie Quai4 verwelkomt een tentoonstelling met buitengewone portretten van Thomas Chable in Ethiopië.

13.03.2020 > 13.06.2020

Vernissage op 12 maart 2020 om 18u

Quai Churchill 4
4020 Luik

Van donderdag tot zaterdag van 14u30 tot 18u30 of op afspraak.

Gratis toegang.

Lci le temps s'arrête

Hélène TILMAN – Foto's, installaties, video's

Société Libre d'Émulation asbl

Lci le temps s'arrête is een project dat in 2013 werd ingezet in het psychiatrisch ziekenhuis Vauclaire in Dordogne (FR).

19.03.2020 > 18.04.2020

Vernissage op 18 maart 2020

9, rue Charles Magnette

4000 Luik

Wednesday > Saturday from 2pm to 6pm.

Exceptional opening on Sunday, March 22nd from 2pm to 6pm.

Free access

www.emulation-liege.be

En abyme

Dany Danino - Drawings & printed images

Théâtre de Liège, salle des Pieds légers

24.03.2020 > 02.05.2020

Vernissage op 25 maart 2020

Salle des Pieds légers

Place du XX Août 16

4000 Luik

Dinsdag > zaterdag 12u > 18u. Zondag & avondopvoeringen. Vrije toegang.

Gesloten op maandag

www.theatredeliege.be

La chambre des ancêtres

Musée Wittert de l'Université de Liège

De artistieke collectie van de Universiteit van Luik wordt herzien alsof men meekijkt met de schilder en dichter Yvon Vandycke aan wie het museum La Boverie een grote tentoonstelling wijdt in de zomer van 2020.

28.03.2020 > 27.06.2020

Vernissage op 27 maart 2020

Place du XX Août 7, 4000 Luik.

Woensdag > zondag 14u tot 18. Gratis toegang

V comme visages, V comme Vandycke

Yvon Vandycke / La Boverie

Yvon Vandycke is een expressionistische schilder uit Bergen. In 2020 is hij twintig jaar overleden. Het ideale moment om de stilte te breken en een van de hedendaagse kunstenaars van de Federatie Wallonië-Brussel de zichtbaarheid te geven die hij verdient.

03.07.2020 > 23.08.2020

Vernissage op 2 juli om 18u.

Parc de la Boverie
4020 Luik
Dinsdag > zondag 10u > 18u. Vrije toegang
Gesloten op maandag.
www.laboverie.com

Génies du lieu

Trinkhall in het Curtius museum

De tentoonstelling is opgevat als een impressionistische wandeling doorheen de tijd, die de loop van de geschiedenis oppikt van het Parc d'Avroy waarin de drie generaties van het Trinkhall paviljoen elkaar zijn opgevolgd, getuigen van de sfeer van die tijd, de veranderingen en cycli die de contouren schetsen van dit begrip: genius loci.

Zomer 2020

Le Grand Curtius
Féronstrée, 136
4000 Luik
Woensdag > maandag 10u > 18u. Gesloten op dinsdag
infograndcurtius@liege.be
www.grandcurtius.be

LE TRINKHALL CAFÉ BY MADCAFÉ

Trinkhall Café is nauw verbonden met de geschiedenis, de vraagstukken en ambities van Créahm. Aan het begin van de jaren 1980 zaten de ateliers van Créahm in het gebouw van het park van Avroy. Er worden tentoonstellingen georganiseerd en men richt er een cafetaria in. Opgezet als een aangename plek voor ontmoetingen en uitwisselingen wordt het al gauw een perfecte tool voor dialoog en communicatie.

Het Trinkhall Café by madcafé is een coöperatieve met een sociaal doel dat nauw gelinkt is aan de geschiedenis van het museum. Door haar acties getuigt het van een andere vorm van economie en waarden. Het vindt ook een nieuw onderkomen in maart 2020.

TRINKHALL

MUSEUM

Trinkhall Museum
Parc d'Avroy
4000 Luik
info@trinkhall.museum
www.trinkhall.museum

DIENST COMMUNICATIE

Marie Remacle
coordination@trinkhall.museum

PERSCONTACT

CARACAScom
www.caracascom.com
info@caracascom.com
+ 32 (0)2 560 21 22

OPENINGSPERSBEZOEK

donderdag 19 maart 2020

OPENINGSWEEKEND 21 & 22 MAART 2020

Performances, geleide bezoeken, creatieve workshops,
muzikale ambiance,...

Gratis toegang – Reservatie gewenst:

info@trinkhall.museum

OPENINGSUREN

Dinsdag > zondag van 10 tot 18u

Gesloten op maandag

Gratis toegang elke eerste zondag van de maand

